

VRAGEN EN KORTE MEDEDELINGEN.

Muizen en Kikvorsen. In de Mei- en Juni-afleveringen van uw maandblad werden waarnemingen afgedrukt, volgens welke een kikvors door een muis werd of was aangevallen. Van verschillende muizensoorten bleek toen waargenomen te zijn, dat zij tegenover levende kikvorsen als roofdieren optreden.

Toen ik dit las, bedacht ik, dat er in de Griekse letterkunde een gedicht bestaat, van naar schatting 500 voor Christus, de „*Batrachomyomachia*” (kikvors-muizenstrijd) geheten. Dit gedicht wordt weliswaar beschouwd als een parodie op de strijd tussen Grieken en Trojanen, die de inhoud vormt van Homerus' *Ilias*, maar het kon zijn, dat de dichter niet zomaar twee willekeurige kleine diersoorten met elkaar laat vechten, maar een werkelijke natuurwaarneming als grondslag gebruikt heeft. Dit wordt waarschijnlijk, wanneer men ziet, dat in dit geschrift de muizen als aanvallers optreden, en zij zouden, ondanks de opstelling der kikkers aan de rand van hun moeras, deze verdelgd hebben, wanneer niet Zeus tenslotte tussenbeide gekomen was, en, om het evenwicht in de natuur te bewaren, gepantserde helden, de kreeften, aan de bijna-verslagenen te hulp gezonden had. Voor de kreeften gingen de muizen op de vlucht.

Men zou nu weer, aannemende dat de dichter bij zijn opzet van een eigen natuurwaarneming of algemeen bekend feit was uitgegaan, de vraag moeten stellen, of inderdaad de kreeft muizen belaagt, terwijl de glibberige kikvors aan zijn greep te ontsnappen weet, of door hem om andere redenen ongemoeid wordt gelaten. De Grieken waren goede waarnemers, en muizen en kikvorsen zijn altijd alledaagse dieren, en vaak plagen geweest.

Wil iemand van deze „*Batrachomyomachia*” in het Nederlands kennis nemen, dan kan hij zich vermeien in een bewerking, half vers, half proza, afkomstig van een zekere Burchoor, die zijn boekje in 1663 te Leiden liet drukken; en van een vertaling gebruik maken, in 1821 door Bilderdijk met veel taalkundige aantekeningen gepubliceerd, in 1865 als Pantheon-uitgave herdrukt, en eveneens nog in de Leidse Universiteitsbibliotheek aanwezig. Wie de dichter van het oorspronkelijk is, is niet bekend: hij gaat door onder de naam van Pseudo-Homerus bij de ingewijden.

Santpoort.

M. NIJLAND-VERWEY.

Noordse Stormvogel. Op 23 Juni van het vorige jaar vond ik met een vriend bij paal 16 op Texel een dood exemplaar van de Noordse Stormvogel, *Fulmarus glacialis glacialis* (L.), aan de vloedlijn. Het dier was zeer vers, zodat ik een volledige beschrijving in mijn dagboek maakte, die ik hier overneem.

Bovenzijde: grijs, staart en stuit lichtgrijs. Vleugels: van boven donkergrijs, naar de punten toe donkerder; van onderen wit met donkere rand. Onderzijde: borst, buik, oksel, broek en onderkant staart wit. Kop: geheel wit, voor het oog een donker vlekje. (Dit is dus zeer kenmerkend een exemplaar van de lichte kleurphase geweest; cf. van der Heide 1946 Zeevogels, pag. 12). Snavel en poten: tussen de drie tenen zwemvliezen, vierde teen klein klauwtje; kleur poten bleek vleeskleurig, snavel groenig geel. Vorm: opvallend dik lichaam en dikke kop. Maten: snavel van mondhoek langs mondopening 50 mm; hoogte midden (met buisje) 20 mm. (Opvallend is, dat *The Handbook of British Birds*, deel IV, opgeeft: „Male bill from feathers 38-43 mm, female bill 36-40 mm.” Waarschijnlijk hebben de schrijvers niet vanuit de mondhoek gemeten). Lengte snavelpunt-staartpunt 450 mm. Vleugellengte 450 mm, handvleugel 300 mm. (Hieruit valt met vrij grote zekerheid op te maken, dat het een wijfje was, men vergelijkte slechts de maten, die het *Handbook* opgeeft). Borstbreedte 120 mm, dus een vlucht van ongeveer een meter. Vleugelbreedte bij polsgewricht 110 mm. Het dier was omgeven met een typische traanlucht.

Dit is één van de niet zo frequente zomermeldingen. Rest mij nog een merkwaardig detail te vermelden. Bij het vinden, half in het water, was het dier veel donkerder gekleurd, zodat we oorspronkelijk zelfs een ogenblik dachten aan een of andere Pijlstormvogel. Onderweg droogde hij al fraai en zodoende kwam de echte kleur te voorschijn.

Leiden.

A. C. VAN BRUGGEN.